

► Special Talk

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก
ภายใต้ “Local to Global”

Special Report

- + จับกระแสการเปลี่ยนแปลง
โครงสร้างการค้าและการลงทุน
- + สแกน มณฑลเอ๊กจิน
แสวงหาโอกาสทางการค้าไทย

Global News

- + วันโลกแตกที่เวเนซุเอลา

ISSN 2408-2465

9 772408 246502

ในช่วงที่ผ่านมากระแสการเลือกตั้งเริ่มอยู่ในความสนใจของประชาชนมากขึ้น มีหลายพรรคการเมืองใหม่ที่น่าจับตามอง ทั้งพรรคของคนรุ่นใหม่และการรวมตัวของกลุ่มการเมืองเดิม ซึ่งไม่นานหลังจากนี้เราคงได้เห็นนโยบายของแต่ละพรรคที่มีความชัดเจนขึ้น แต่ความท้าทายหลังจากนี้คือการดำเนินนโยบายพรรคอย่างไรภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติที่รัฐบาลในยุคนี้นี้ได้วางรากฐานไว้แล้ว

นโยบายของไทยหลายปีที่ผ่านมา เน้นแนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่น **Special Talk** ฉบับนี้จะกล่าวถึงกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากภายใต้ **“Local to Global”** ที่จะสามารถยกระดับสินค้าของชุมชนให้ไปสู่ตลาดสากลได้

ช่วงนี้เศรษฐกิจการค้าโลกมีการแข่งขันกันสูงมาก การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ **Special Report** ฉบับนี้จึงพาท่านผู้อ่านมา **จับกระแสการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าและการลงทุน** ที่เริ่มมีการโอนถ่ายจากโลกตะวันตกมาสู่โลกตะวันออก สงครามทางการค้าระหว่างประเทศมหาอำนาจอย่างอเมริกาและจีนจะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยบ้าง ต้องติดตามกัน และเราจะได้มีการจัดทำ **ความวิเคราะห์การแสวงหาโอกาสทางการค้าใน 3 มณฑลเอกของจีน** ได้แก่ มณฑลกว่างตุง มณฑลเซียงจู และมณฑลเซียงไฮ้ เพื่อหาช่องทางเพิ่มมูลค่าการส่งออกไปยังมณฑลที่มีศักยภาพเหล่านี้

ในส่วนของคอลัมน์ต่างๆ เราได้มีการนำข้อมูลทางเศรษฐกิจ การค้า และอื่นๆ ที่สำคัญมาอัปเดตให้เหมือนเช่นเคย และปิดท้ายด้วย **คอลัมน์ Global News** **เกี่ยวกับปัญหาภูมิอากาศเงินเพื่อของประเทศเวเนซุเอลา** ที่สามารถเป็นข้อเตือนใจให้แก่ประเทศต่างๆ ถึงความเสียหายของการเสียดินนโยบายประชานิยมทาง สนค. หวังว่า TPSO Journal ฉบับนี้จะนำพาสาระความรู้ด้านเศรษฐกิจของไทยและของโลกมาสู่ท่านผู้อ่านไม่มากนักน้อย แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า

กองบรรณาธิการวารสาร สนค.

วารสาร สนค.

ปีที่ 9 ฉบับที่ 88 พฤศจิกายน 2561

www.tpsoc.moc.go.th

Contents

03 Special Talk

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากภายใต้
“Local to Global”

04 Special Report

จับกระแสการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้า
และการลงทุน

06 Special Report

สแกนมณฑลเอกจีน แสวงหาโอกาสทางการค้า

08 Economic Indicator

ภาพรวมเศรษฐกิจ

10 International Trade Focus

การค้าระหว่างประเทศของไทย : กันยายน 2561

11 Commodities & FX

สถานการณ์ราคาทองคำ ราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน
และราคาสินค้าเกษตร : ตุลาคม 2561

12 Global News

วันโลกแตกที่เวเนซุเอลา

Getting Around with TPSO

บล็อกเชน (Block Chain) คืออะไร?

... สำหรับหลายๆ ท่านที่ติดตามประเด็นการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอยู่เสมอ คงจะเริ่มคุ้นหูกับคำว่า Block Chain กันมาบ้างแล้ว

ทีมงาน สนค. ก็เช่นกัน ได้ติดตามความเคลื่อนไหวด้านเทคโนโลยีที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้าอย่างใกล้ชิด จึงขอสรุปสั้นๆ ว่า Block Chain เป็นเทคโนโลยีด้านความปลอดภัย จัดเก็บข้อมูลแบบกระจายศูนย์ ไม่ต้องผ่านคนกลางรายหนึ่งรายเดียว โดยสามารถดำเนินการผ่านเงื่อนไขสัญญาอัตโนมัติ (Smart Contract) ที่กำกับการทำงานให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนในบล็อกเชนทำตามเงื่อนไขสัญญาโดยไม่ต้องมีคนกลาง

ทีมงาน สนค. ได้เล็งเห็นว่าเทคโนโลยี

Block Chain นี้ จะเข้ามามีผลต่อเศรษฐกิจการค้าไทยในอนาคตอันใกล้ จึงได้จัดทำ “โครงการศึกษาความเป็นไปได้และจัดทำข้อเสนอเพื่อพัฒนาต้นแบบการใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนในการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา” โดยนางสาวพิมพ์ชนก วอนขอพร ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) ร่วมกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา อัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย และศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ ลิ้มคเดช สำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ร่วมกันแถลงข่าวเปิดตัวโครงการไปเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2561 ที่ผ่านมา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งหวังให้เกิดการนำ Block Chain มาใช้เพื่อช่วยยกระดับการจดทะเบียนคุ้มครอง และส่งเสริมการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาสู่เชิงพาณิชย์ในยุคดิจิทัลให้มีความโปร่งใส รวดเร็ว ปลอดภัย สะดวก เชื่อถือได้ และมีประสิทธิภาพสูง ผลลัพธ์จากโครงการศึกษานี้จะนำไปสู่การสร้างกระบวนการทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ต้นทุนถูกลง ขณะเดียวกันช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปกป้องและบังคับใช้สิทธิด้านทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศ และนอกจากนี้ สนค. จะขยายผลการนำ Block Chain ไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจในด้านอื่นๆ โดยเฉพาะภาคการเกษตรและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก

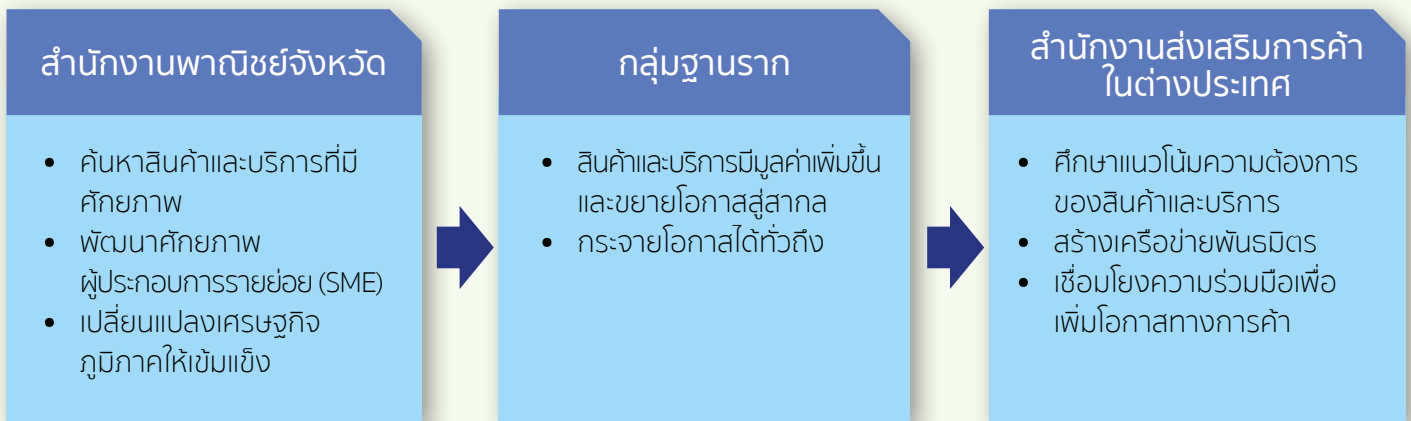

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากภายใต้ “Local to Global”

■ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เป็นนโยบายหลักของกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้คนส่วนใหญ่ของประเทศมีความกินดี อยู่ดี โดยการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และเพิ่มคุณภาพชีวิต ขณะเดียวกันก็เล็งเห็นว่าภาคการค้าระหว่างประเทศสามารถเป็นเครื่องมือช่วยสร้างรายได้ให้กับเศรษฐกิจฐานรากหรือท้องถิ่นได้อีกทางหนึ่งด้วย

โดยแนวทางการเชื่อมโยงให้เกิด “Local to Global” ต้องอาศัยการทำงานแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นความร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละพื้นที่ และต่อยอดสู่ตลาดต่างประเทศผ่านเครือข่ายของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ดังนี้

การพัฒนาสินค้าท้องถิ่นเพื่อก้าวสู่ความเป็นสากล

การเข้าไปสินค้าท้องถิ่นมีบทบาทและความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเริ่มต้นจากความสำเร็จในระดับท้องถิ่นเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จในระดับภูมิภาค ก่อนขยายสู่ตลาดระหว่างประเทศ (Kotler, Kartajaya & Huan, 2007) ซึ่งวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้สินค้ามีมูลค่าเพิ่ม ผ่านการถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิตลงในสินค้าเพื่อสร้างความเป็นอัตลักษณ์ประจำท้องถิ่น ขณะเดียวกันการนำสินค้าท้องถิ่นที่ได้รับการยอมรับ และประสบความสำเร็จมาต่อยอด จะก่อให้เกิดการสร้างรายได้จากการจ้างงานภายในชุมชนท้องถิ่น และสามารถเพิ่มยอดการจำหน่ายสินค้าและตราสินค้าท้องถิ่น

อีกหนึ่งสิ่งที่สำคัญ คือการสร้างมาตรฐานการผลิต การจัดจำหน่ายสินค้าท้องถิ่นสู่ตลาดภูมิภาคและพัฒนาสู่ตลาดโลก เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มผู้บริโภคและกลับมาซื้อซ้ำ

ข้อสังเกตและแนวทางดำเนินการ

หนึ่งในกลุ่มฐานรากที่สำคัญคือ ผู้ประกอบการรายย่อยหรือวิสาหกิจขนาดเล็ก พบว่าในปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 3,028,495 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.40 ของจำนวนวิสาหกิจทั่วประเทศ และเป็นวิสาหกิจขนาดกลางจำนวน 18,298 ราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.60 แต่เมื่อพิจารณาจำนวนวิสาหกิจที่ส่งออกของประเทศ มีจำนวน 38,140 ราย คิดเป็น SME จำนวน 25,139 ราย¹ ซึ่งเมื่อเทียบสัดส่วนแล้วพบว่ากลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยมีการส่งออกน้อยมาก แสดงให้เห็นว่ายังสามารถพัฒนากลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยได้อีกมาก

ดังนั้น เพื่อให้ เป้าหมายการขับเคลื่อน ‘Local to Global’ เกิดขึ้นได้จริง ผู้ประกอบการต้องก้าวข้ามข้อจำกัด 6 ด้าน ดังนี้ 1) แผนธุรกิจไม่อยู่บนฐานของการตลาด 2) ระบบเริ่มต้นการบ่มเพาะธุรกิจไม่ทั่วถึงและครบวงจร 3) ไม่พัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับกลุ่มธุรกิจ 4) เครือข่ายวิสาหกิจมีความร่วมมือแบบหลวมๆ 5) มีการใช้นวัตกรรมเชิงพาณิชย์ได้อย่างจำกัด และ 6) ขาดทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการ

ส่วนการดำเนินการของภาครัฐ อาจกำหนดกลยุทธ์เพื่อสนับสนุน เช่น 1) การยกระดับความสามารถด้านการสร้างสรรคมูลค่าหรือความแตกต่างของธุรกิจการค้าระดับชุมชน ผ่านการจัดทำข้อมูลตลาดตามศักยภาพและจุดเด่นของแต่ละจังหวัด 2) เชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายพันธมิตรและวิสาหกิจ ผ่านการสนับสนุนให้ธุรกิจการค้ารายใหญ่เชื่อมโยงห่วงโซ่คุณค่าสู่ธุรกิจระดับชุมชน เป็นต้น และสิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไปคือ การเชื่อมโยงกับภายนอกทั้งในรูปแบบภูมิภาค เช่น กลุ่มประเทศอาเซียน และการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกต่อไป

¹ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จับกระแสการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าและการลงทุน

บริบทการค้าโลก และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าการลงทุน

■ การค้าโลกมีปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญ 3 ด้าน คือ ปัจจัยเชิงโครงสร้างและเทคโนโลยี (Technological and Structural forces) กระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) และการเมือง (Political Force) โดยในช่วง 70 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็น “ยุคที่ 2 ของกระแสโลกาภิวัตน์”¹ (ค.ศ. 1945 – ปัจจุบัน) การค้าโลกมีการขยายตัวอย่างก้าวกระโดดจากปัจจัยทางเทคโนโลยี นั่นคือ การปฏิวัติด้านการขนส่งและการสื่อสารที่ช่วยลดต้นทุนการขนส่งและการติดต่อข้ามประเทศจนเกือบเป็นศูนย์ เช่นเดียวกับกับปัจจัยกระตุ้นทางการเมือง คือการที่สหรัฐอเมริกา กลายเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจหลังจากที่ประเทศต่างๆ พ้นตัวจาก Great Depression ในปี 1930 และมีการจัดตั้งระบบความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อรักษาเสถียรภาพด้านการเงิน การรวมตัวทางเศรษฐกิจ และการเปิดเสรีทางการค้า อาทิ ธนาคารโลก (World Bank) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) องค์การการค้าโลก (WTO) **กระแสโลกาภิวัตน์ ยุคที่ 2** ส่งผลให้การผลิต และรูปแบบความสัมพันธ์ของการค้าการลงทุนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

- **World Factory** - รูปแบบการผลิตมีความซับซ้อนมากขึ้น เมื่อต้นทุนการขนส่งและการสื่อสารไม่ใช่อุปสรรคอีกต่อไป การผลิตจึงถูกโยนย้ายไปยังแหล่งที่มีต้นทุนแรงงานถูกที่สุด และการผลิตมีประสิทธิภาพมากที่สุด (Division of Labor in each stage of production) กลายเป็นห่วงโซ่ที่เกี่ยวข้องกันในทุกขั้นตอนการผลิต
- **The Rise of Multinational Corporations and FDI** - เมื่อห่วงโซ่แตกขยายไปยังประเทศอื่นๆ มากขึ้น การลงทุนในต่างประเทศเพื่อใช้เป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการจึงขยายตัวอย่างกว้างขวาง
- **Rising of New Economic Power** - การย้ายการผลิตจากประเทศพัฒนาแล้วมายังประเทศกำลังพัฒนา ทำให้เกิดการปรับโครงสร้างจากประเทศเกษตรกรรมสู่การเป็นประเทศผู้ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมในช่วง 1980s และ 1990

ในระยะ 30 ปีที่ผ่านมา การค้าโลกขยายตัวในระดับสูงจาก 7.2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 1991 เป็น 3.5 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2017 หรือคิดเป็นอัตราการขยายตัวเฉลี่ย 6.1% ต่อปี สูงกว่าอัตราการขยายตัวของ GDP โลกที่ร้อยละ 2.8%
ที่มา: IMF และ World Bank

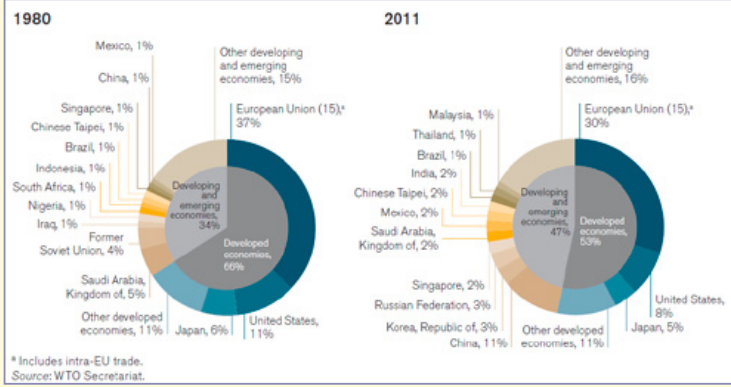
การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่เติบโตอย่างก้าวกระโดดสะท้อนให้เห็นถึงวิวัฒนาการของการค้าระหว่างประเทศ และเน้นย้ำถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้า การลงทุนโลกที่ขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจเริ่มโอนถ่ายจากโลกตะวันตกมาสู่โลกตะวันออก

บทบาทของประเทศพัฒนาแล้วในเวทีการค้าระหว่างประเทศเริ่มลดน้อยลง ขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อการค้ามากยิ่งขึ้น สะท้อนจากสัดส่วนการค้าโลกของประเทศพัฒนาแล้ว (Advanced Economies) ลดลงจาก 75% ของมูลค่าการค้าโลก ในปี 2001 เหลือ 60% ในปี 2017 ในขณะที่ประเทศเกิดใหม่และประเทศกำลังพัฒนา (Emerging and Developing Economies) มีสัดส่วนในการค้าโลกเพิ่มขึ้นจาก 25% ของมูลค่าการค้าโลก ในปี 2001 เป็น 40% ในปี 2017 (ที่มา: IMF) โดยประเทศในภูมิภาคเอเชีย อาทิ จีน เกาหลีใต้ อินเดีย สิงคโปร์ และ **ประเทศไทย** เริ่มเข้ามามีบทบาททางการค้ามากขึ้น เห็นได้จากสัดส่วนการส่งออกและการนำเข้าที่เพิ่มสูงขึ้นในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา (ที่มา: WTO)

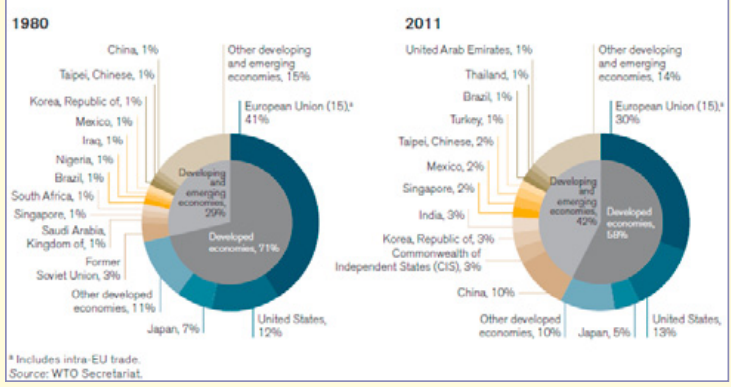
การขยายตัวของการค้าโลกในระยะที่ผ่านมา ถูกสนับสนุนด้วยการลดกำแพงภาษีระหว่างกัน (Tariff) เพื่อเอื้อต่อความเชื่อมโยงของห่วงโซ่การผลิตและการลงทุนที่เคลื่อนย้ายไปหาแหล่งการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างไรก็ตาม เมื่อกำแพงภาษีลดลง มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) กลับถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายมากขึ้น อาทิ มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Measures) มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping) มาตรการตอบโต้การอุดหนุน (Countervailing Duty) มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barrier to Trade) และมาตรการสุขอนามัย (Sanitary and Phytosanitary Measures) เป็นต้น และบางครั้งหากนำมาใช้อย่างเข้มงวดจนเกินไปก็อาจกลายเป็นอุปสรรคทางการค้าที่มีไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers: NTBs) ได้

ผู้ท้าชิงตำแหน่งผู้นำเศรษฐกิจโลก และการรักษาอำนาจของผู้มีอำนาจเดิม
จีนเป็นสัญลักษณ์ของการเติบโตในซีกโลกตะวันออกที่ชัดเจนที่สุด สามารถเร่งอัตราการเติบโตได้เทียบเท่าประเทศอื่นในซีกโลกตะวันตกในเวลาเพียงไม่กี่สิบปี โดยการที่จีนเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ในปี 2001 ส่งผลให้สัดส่วนการค้าโลกของจีนขยายตัวอย่างชัดเจน และดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) เพื่อเป็นฐานการผลิตสินค้าที่เน้นการใช้แรงงาน

ประเทศส่งออกหลัก

ประเทศนำเข้าหลัก

(ที่มา: WTO Secretariat)

¹กระแสโลกาภิวัตน์ ยุคที่ 1 (ก่อนปี ค.ศ. 1945) มีประเทศในแถบยุโรปเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจ ก่อนเข้าสู่ภาวะที่เศรษฐกิจ การเมืองและการเงินของโลกไร้เสถียรภาพ ในช่วง Great Depression สงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2
กระแสโลกาภิวัตน์ ยุคที่ 2 (ปี ค.ศ. 1945 - ปัจจุบัน) มีสหรัฐฯ เป็นผู้นำทางเศรษฐกิจภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจและสงครามโลก

(Labor Intensive) และสินค้าขั้นกลาง (Intermediate Products) ที่มีการใช้เทคโนโลยีไม่ซับซ้อนมากนัก โดยจีนมีข้อได้เปรียบจากการมีทรัพยากรมหาศาล ค่าแรงราคาถูก ตลาดขนาดใหญ่สำหรับสินค้าอุปโภคและบริโภค อีกทั้งเป็นจุดเชื่อมต่อไปยังประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียด้วยความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม โดยข้อมูลจาก UNCTAD ระบุว่า ในช่วงปี 2011 - 2017 จีนมีการลงทุนทางตรง (FDI) เป็นอันดับ 4 รองจากสหรัฐฯ ฮองกง และสหราชอาณาจักร

การเปิดเสรีการค้าของจีน ส่งผลให้การค้ำระหว่างจีนและประเทศอื่นๆ ในเอเชียขยายตัวในระดับสูง การค้าภายในภูมิภาคเอเชีย (Regional Trade) มีแนวโน้มสูงขึ้นและกระจุกตัวอย่างเข้มข้น โดยมีจีนเป็นศูนย์กลาง จีนใช้ประเทศอื่นในภูมิภาคเป็นแหล่งผลิตสินค้าขั้นกลาง (Intermediates Goods) ในห่วงโซ่อุปทานสินค้าอุตสาหกรรมที่สำคัญ คือ สินค้าคอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยจีนแยกผลิตชิ้นส่วนไปในประเทศต่างๆ ตามขีดความสามารถของแต่ละประเทศ จะเห็นว่าภูมิภาคเอเชีย มีสัดส่วนมูลค่าการค้าขึ้นส่วนและส่วนประกอบกระจุกตัวภายในภูมิภาคมากกว่าการค้าระหว่างภูมิภาค และสัดส่วนการค้าภายในภูมิภาค (Regional Trade) ของเอเชียสูงกว่าภูมิภาคอื่นๆ อย่าง อเมริกาเหนือ อเมริกากลางและใต้ และยุโรป (ที่มา: WTO Secretariat)

นอกจาก จีนจะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากนโยบายดึงดูดการลงทุน ที่ทำให้บริษัทชั้นนำในต่างประเทศทั้งสหรัฐฯ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และได้หวัน ต่างย้ายฐานการผลิตสินค้าเข้าไปในจีนแล้ว จีนยังได้เรียนรู้และรับการถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยี (Technology Transfer) จากบริษัทต่างชาติอีกด้วย การปฏิรูปเศรษฐกิจของจีนตามยุทธศาสตร์ Made in China 2025 ที่มุ่งยกระดับให้จีนเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์ที่อาศัยเทคโนโลยีซับซ้อนหรือสร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงการเริ่มต้นพัฒนาสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูงของตนเอง เช่น สมาร์ทโฟน และอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน ทำให้บทบาทของจีนในเวทีโลกเปลี่ยนแปลงและยิ่งจะทวีความสำคัญมากขึ้น ทั้งนี้ แม้ว่าการเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและผลิตสินค้าเอง อาจทำให้จีนลดการนำเข้าชิ้นส่วนจากประเทศอื่นในภูมิภาค และอาจทำให้ห่วงโซ่อุปทานภายในภูมิภาคสั้นลง รูปแบบการค้าในช่วงที่ผ่านมา บ่งชี้ว่าจีนยังคงพึ่งพาวัตถุดิบหรือส่วนประกอบอื่นจากประเทศในภูมิภาค

อำนาจทางเศรษฐกิจและวิทยาการเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดดของจีน กลายเป็นประเด็นที่สร้างความกังวลต่ออำนาจทางเศรษฐกิจของประเทศพัฒนาแล้ว โดยเฉพาะสหรัฐฯ ซึ่งมีนโยบาย “America First” และนำมาตราการที่ไม่ใช่ภาษีมาใช้มากขึ้น เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของผู้ผลิตและอุตสาหกรรมในประเทศ จากการแข่งขันของต่างชาติ (Foreign Competition) โดยอ้างเหตุผลเรื่องการขาดดุลการค้าในระดับสูงและการปฏิบัติการค้าที่ไม่เป็นธรรมของคู่ค้าสำคัญ โดยเฉพาะจีน ซึ่งสหรัฐฯ เรียกร้องให้เร่งแก้ไขปัญหาการขาดดุล และการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมด้านทรัพย์สินทางปัญญานวัตกรรม และการบังคับให้ถ่ายทอดเทคโนโลยี นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังได้เพิ่มเติมกฎระเบียบการลงทุนของต่างชาติในสหรัฐฯ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี เพื่อป้องกันการบังคับถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เข้มงวดมากขึ้นด้วย ทั้งนี้ หลายฝ่ายกล่าวว่า การเคลื่อนไหวของมหาอำนาจทางเศรษฐกิจเดิมนี้นี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสกัดกั้นการพัฒนาเทคโนโลยีและโอกาสการขยายอำนาจทางเศรษฐกิจของจีน

แนวโน้มและโอกาสของไทย

ตามที่กล่าวข้างต้น จะเห็นว่าปัจจัยเชิงโครงสร้างและเทคโนโลยี กระแสโลกาภิวัตน์ และการเมือง เป็นปัจจัยหลักที่ขับเคลื่อนรูปแบบการค้าการลงทุนโลกให้เปลี่ยนผ่านไปตามสถานการณ์ในช่วงเวลาต่างๆ ซึ่งในขณะนี้ ปัจจัยทางด้านการเมือง คือ การช่วงชิงความเป็นผู้นำระหว่างมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ และจีน ได้เข้ามามีอิทธิพลและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง

ทางการค้าและการลงทุนอีกครั้งหนึ่ง การออกมาตรการปกป้องทางการค้าและการตอบโต้ทางการค้าอาจทำให้รูปแบบและโครงสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศเปลี่ยนไป (Trade Realignment) และอาจทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายการลงทุน (Investment Flow) เนื่องจากกลุ่มประเทศที่ได้รับผลกระทบมีแรงจูงใจแสวงหาพันธมิตรทางการค้าและแหล่งลงทุนใหม่ๆ เพื่อกระจายความเสี่ยง และรักษาเสถียรภาพการค้าในระยะยาว

ภาคธุรกิจและเอกชนที่เข้าไปลงทุนในประเทศจีนเริ่มแสดงความกังวลต่อผลกระทบจากความยืดหยุ่นของสงครามการค้าที่ไม่มีวันแล้วได้ข้อยุติในระยะอันใกล้นี้ ผลการสำรวจความคิดเห็นของสมาคมภาคธุรกิจ และเอกชนในภูมิภาคต่างๆ รวมทั้งสมาคมฯ ในจีนเอง ระบุว่า บริษัทยุโรปกว่า 50% มองว่าการตอบโต้มาตรการการค้าระหว่างกันจะส่งผลเสียต่อห่วงโซ่อุปทานโลก และ 10% อยู่ระหว่างพิจารณาเคลื่อนย้ายฐานการผลิตออกจากจีนไปประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาทิ มาเลเซีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์) และภูมิภาคเอเชียใต้² จากข้อได้เปรียบเรื่องต้นทุนแรงงาน เช่นเดียวกันกับนักธุรกิจสหรัฐฯ ที่ระบุว่า การขึ้นภาษีระหว่างสหรัฐฯ-จีน ทำให้ธุรกิจสหรัฐฯ ในจีนกว่า 75% ได้รับผลกระทบจากภาวะต้นทุนที่สูงขึ้น และมีความเสี่ยงจากความต้องการสินค้าที่ลดลงและเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มชะลอตัว โดยผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เสื้อผ้า และเครื่องนุ่งห่ม อุปกรณ์และเครื่องใช้ภายในบ้าน และของเล่นเด็ก มีโอกาสที่จะย้ายฐานการผลิตมากที่สุด³ อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตสินค้าในกลุ่มเทคโนโลยีเริ่มส่งสัญญาณเตรียมการโยกย้ายฐานการผลิตเร็วกว่าผู้ผลิตสินค้าประเภทอื่นๆ โดยบริษัท Delta Electronics ซึ่งเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนแบตเตอรี่ให้แก่บริษัท Apple ได้ทำการขยายบริษัทในเครือในประเทศไทยชื่อว่า Delta Electronics (Thailand) อินเดียน และสโลวาเกีย เพื่อกระจายความเสี่ยงและลดทอนผลกระทบจากสงครามการค้า

ประเทศไทยอาจได้รับผลประโยชน์จากสถานการณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติให้ขยายกำลังการผลิตหรือย้ายการลงทุนมายังไทย โดยอาศัยข้อได้เปรียบด้านความมีเสถียรภาพของเศรษฐกิจมหภาค แรงงานมีทักษะเพียงพอและมีความหลากหลาย รวมไปถึงความเชื่อมโยงกับประเทศอื่นๆ ทั้งภายในและระหว่างภูมิภาค นอกจากนี้แล้ว ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ยังถือเป็นข้อได้เปรียบของไทยในด้านความพร้อมสำหรับพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มการย้ายฐานการผลิตซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสินค้า High-Tech หรือสาขาที่ใกล้เคียงกับอุตสาหกรรม S-Curve ที่เป็นเป้าหมายการพัฒนา ทั้งนี้ เมื่อรูปแบบของการลงทุนเข้าสู่วิวัฒนาการรอบใหม่แล้วนั้น ความเปลี่ยนแปลงอีกสิ่งหนึ่งที่จะตามมา คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการค้าและการส่งออกของไทย ดังนั้น ไทยจึงควรรุดหน้าศึกษาแนวโน้มของตลาดศักยภาพและวางแผนกลยุทธ์การตลาด เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และรักษาอัตราการขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศต่อไป

²ผลการสำรวจความคิดเห็นนักธุรกิจและผู้ลงทุนโดย The European Union Chamber of Commerce

³ผลการสำรวจความคิดเห็นนักธุรกิจและผู้ลงทุนโดย American Chamber of Commerce in Beijing and Shanghai

สแกน **มณฑลเอกฉิน** แสวงหาโอกาสทางการค้า

■ ประเทศจีนเป็นคู่ค้าอันดับต้นของไทย โดยในปี 2560 มีมูลค่าการนำเข้าจากไทยสูงถึง 2.95 หมื่นล้าน USD จากที่รัฐบาลมีนโยบายเจาะตลาดจีนในรายมณฑล ซึ่งจีนแบ่งเขตการปกครองเป็น 31 มณฑล (ประกอบด้วย 22 มณฑล/จังหวัด 5 เขตปกครองตนเอง และ 4 มหานครเมือง ทั้งนี้ ยังไม่รวม 2 เขตบริหารพิเศษ ได้แก่ ฮองกง และมาเก๊า และไม่รวมไต้หวัน) โดยแต่ละมณฑลมีศักยภาพทางการค้าและความต้องการสินค้าที่แตกต่างกัน บทความชิ้นนี้วิเคราะห์โครงสร้างความต้องการนำเข้าในมณฑลเอก 3 มณฑล ได้แก่ มณฑลกวางตุ้ง มณฑลเซียงจู และเมืองเซียงไฮ้ และพิจารณาความสอดคล้องกับการส่งออกของไทย เพื่อหาช่องทางทางการค้า และแนวทางเพิ่มมูลค่าการส่งออกให้สูงขึ้น

การวิเคราะห์เพื่อมองหาความสอดคล้องระหว่างความต้องการนำเข้าของแต่ละมณฑลกับการส่งออกของไทยในครั้งนี้ มีการใช้ 2 ตัวแปรที่สำคัญ คือ

1 **สัดส่วนการนำเข้าของสินค้าต่อการนำเข้ารวม** แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ (1) สัดส่วนต่อการนำเข้ารวมต่ำ คิดเป็นร้อยละ 0-5 ของการนำเข้ารวม (2) สัดส่วนต่อการนำเข้ารวมปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 5-10 และ (3) สัดส่วนต่อการนำเข้ารวมสูง คิดเป็นมากกว่าร้อยละ 10

2 **อัตราการขยายตัวของการนำเข้า** แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ (1) หดตัว (2) ขยายตัวต่ำ ร้อยละ 0-5 (3) ขยายตัวปานกลาง ร้อยละ 5-10 และ (4) ขยายตัวสูง มากกว่าร้อยละ 10

วิธีการนี้จะทำให้เข้าใจสถานการณ์ของตลาดและสินค้าได้ดีขึ้น รวมทั้งสามารถสแกนหาสินค้าที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนใหม่ (Rising star) ในแต่ละมณฑลได้ชัดเจนขึ้น โดยทั่วไปแล้วสินค้า Rising star จะมีลักษณะการขยายตัวของนำเข้าสูงแต่มีสัดส่วนการนำเข้าไม่มาก หากไทยมีส่วนแบ่งตลาดอย่างมั่นคงในสินค้าเหล่านี้ ก็จำเป็นต้องพิจารณาว่าไทยมีความสามารถในการผลิตและแข่งขัน หรือไม่ หากเป็นสินค้าที่ไทยมีศักยภาพทางการแข่งขันที่ดีอยู่แล้วแน่นอนว่ามีความจำเป็นต้องเพิ่มมาตรการส่งเสริมกำหนดคุณวุฒศาสตร์หรือวางกลยุทธ์ทางการค้าอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อจะเพิ่มพื้นที่ทางการค้าให้มากขึ้น

นอกจากสินค้า Rising star แล้ว ในตลาดการค้าก็ประกอบด้วยสินค้า Sunset ที่มีลักษณะหดตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากไทยมีการส่งออกสินค้า Sunset ในสัดส่วนสูง ก็มีความเสี่ยงต่อศักยภาพการส่งออกของไทย และจำเป็นต้องกระจายการส่งออกสินค้าเหล่านี้ไปตลาดอื่นๆ ที่ยังมีความต้องการอยู่ หรือเร่งพัฒนาสินค้าใหม่เพื่อทดแทนการส่งออกสินค้าเหล่านี้

มณฑลกวางตุ้ง

มีจุดแข็งการค้าในเกือบทุกด้าน โดยมี GDP จำนวนประชากร และมูลค่าการนำเข้า (4.25 แสนล้าน USD) เป็นอันดับ 1 ของจีน และไทยเป็นแหล่งนำเข้าสำคัญอันดับ 8 ของมณฑลกวางตุ้ง โดยในปี 2017 มณฑลกวางตุ้งมีการนำเข้าจากไทยเป็นมูลค่า 1.19 หมื่นล้าน USD

โครงสร้างการนำเข้าสินค้าของมณฑลกวางตุ้งที่สำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

- **ร้อยละ 55.5 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่การนำเข้าขยายตัวต่ำ (0-5%) แต่มีสัดส่วนนำเข้าสูง (>10%) สินค้าในกลุ่มนี้ เช่น เครื่องจักร/เครื่องกล (มูลค่าตลาดสูงถึง 1.4 แสนล้าน USD และนำเข้าจากไทยร้อยละ 2.1) เป็นกลุ่มที่ไทยยังมีโอกาสทางการค้าหากสามารถพัฒนาสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดได้มากขึ้น

- **ร้อยละ 14.1 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่การนำเข้าหดตัว และมีสัดส่วนการนำเข้าต่ำ (0-5 %) สินค้าในกลุ่มนี้ เช่น พลาสติก (มูลค่าตลาด 1.3 หมื่น ล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 5.8) อัญมณี (7.0 พันล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 2.0) และรัฐพิธี (1.9 พันล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 12.7) **ถ้ายังหดตัวต่อจะเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการส่งออกของไทย**

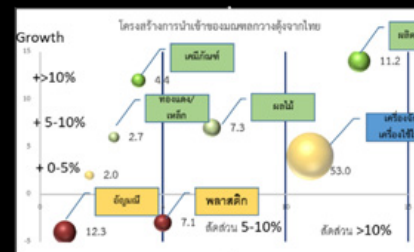
- **ร้อยละ 8.6 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่การนำเข้าขยายตัวสูง (> 10%) แต่มีสัดส่วนการนำเข้าปานกลาง (5-10 %) สินค้ากลุ่มนี้ เช่น เชื้อเพลิง (มูลค่าตลาด 2.7 หมื่นล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 0.2) **เป็นกลุ่มสินค้าที่ไทยมีความสามารถทางการแข่งขันไม่มากนัก**

- **ร้อยละ 8.0 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่การนำเข้าขยายตัวสูง (> 10%) แต่มีสัดส่วนการนำเข้าต่ำ (0-5 %) สินค้าสำคัญในกลุ่มนี้ เช่น ไม้ (มูลค่าตลาด 3.1 พันล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 37.8) เคมีภัณฑ์ (มูลค่าตลาด 2.6 พันล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 7.6) รถยนต์ (มูลค่าตลาด 2.6 พันล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 0.8) และกระดาษ (มูลค่าตลาด 2.6 พันล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 0.03) **กลุ่มสินค้าไม้และเคมีภัณฑ์เป็นโอกาสทางการแข่งขันของไทย**

สรุป ในภาพรวมโครงสร้างการนำเข้าของมณฑลกวางตุ้งมีการกระจุกตัวของสินค้านำเข้าสูงมากและสินค้ากลุ่มนี้มีการขยายตัวของการนำเข้าต่ำ แสดงให้เห็นว่าการนำเข้าของมณฑลกวางตุ้งมีแนวโน้มขยายตัวไม่สูงนัก และยังมีความเสี่ยงอีกประการหนึ่ง คือ สินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออกเป็นสินค้าที่ความต้องการนำเข้ามีทิศทางหดตัว เช่น พลาสติก และอัญมณี เป็นต้น

ด้าน Performance โครงสร้างการนำเข้าสินค้าจากไทย และสินค้าศักยภาพในมณฑลกวางตุ้ง ในภาพรวมแล้ว Performance การนำเข้าจากไทยขยายตัวได้ดีกว่าการนำเข้ารวม ส่วนสินค้าที่ตลาดมีความต้องการนำเข้าสูงและเป็นโอกาสทางการค้าไทย เช่น รถยนต์ (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 25.5 มูลค่าตลาด 2.6 พันล้าน USD) กระดาษ (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 10.1 มีมูลค่าตลาด 2.6 พันล้าน USD) เคมีภัณฑ์อินทรีย์ (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 13.7 มีมูลค่าตลาด 2.6 พันล้าน USD) ของปรุงแต่งจากอัญมณีหรืออัญมณี (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 18.8 มีมูลค่าตลาด 1.7 พันล้าน USD) เครื่องหอม

(การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 30.0 มีมูลค่าตลาด 660 ล้าน USD) และ ของ ปรุง แต่ง เบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้ (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 10.6 มีมูลค่าตลาด 450 ล้าน USD) เป็นต้น

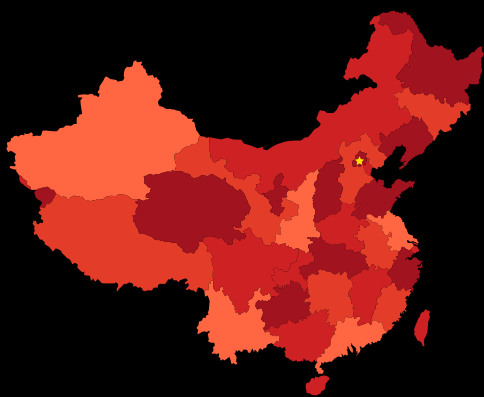

มณฑลเจียงซู

มีจุดแข็งการค้าในหลายด้าน โดยมี GDP (อันดับ 2 จาก 31 มณฑล) มีรายได้ต่อหัว (อันดับ 4) และมีมูลค่าการนำเข้าสูงถึง 2.73 แสนล้าน USD (อันดับ 3) และไทยเป็นแหล่งนำเข้าสำคัญอันดับที่ 10 ของมณฑลเจียงซู โดยในปี 2017 มณฑลเจียงซูมีการนำเข้าจากไทยเป็นมูลค่า 5.2 พันล้าน USD

โครงสร้างการนำเข้าสินค้าของมณฑลเจียงซูที่สำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

- **ร้อยละ 29.9 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่การนำเข้าหดตัว

เมืองเชียงใหม่

มีจุดแข็งการค้าที่สำคัญ คือ รายได้ต่อหัว (อันดับ 2 จาก 31 มณฑล) และมีมูลค่าการนำเข้าสูงถึง 2.52 แสนล้าน USD (อันดับ 2) ขณะที่ GDP อันดับ 11 และมีประชากรอันดับที่ 25 จาก 31 มณฑล และไทยเป็นแหล่งนำเข้าสำคัญอันดับที่ 9 มีมูลค่า โดยในปี 2017 เมืองเชียงใหม่มีการนำเข้าจากไทยเป็นมูลค่า 1.1 หมื่นล้าน USD

โครงสร้างการนำเข้าสินค้าของเมืองเชียงใหม่ที่สำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

- **ร้อยละ 29.6 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่การนำเข้าขยายตัวสูง (>10%) และมีสัดส่วนการนำเข้าสูง (>10%) สินค้าสำคัญในกลุ่มนี้ เช่น เครื่องจักร/เครื่องกล (มูลค่าตลาด 1.23 แสนล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 2.4) **เป็นกลุ่มที่เป็นโอกาสทางการค้าของไทยแต่จำเป็นต้องเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดให้สูงขึ้น**

- **ร้อยละ 14.6 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่การนำเข้าขยายตัวต่ำ (0-5%) แต่มีสัดส่วนการนำเข้าปานกลาง (5-10 %) สินค้าสำคัญในกลุ่มนี้ เช่น ยานยนต์ (มีมูลค่าตลาด 3.4 หมื่นล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 0.9) **แม้ว่าไทยจะมีศักยภาพการส่งออกยานยนต์ในตลาดโลกในเกณฑ์ดี แต่ความสามารถแข่งขันในตลาดเชียงใหม่ยังอยู่ในระดับต่ำ ทำให้ไทยเสียโอกาสทางการเพิ่มมูลค่าการค้าในเมืองเชียงใหม่**

- **ร้อยละ 12.9 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าขยายตัวปานกลาง (5-10%) แต่มีสัดส่วนการนำเข้าต่ำ (0-5 %) สินค้าที่สำคัญในกลุ่มนี้ เช่น เคมีภัณฑ์ (มูลค่าตลาด 9.1 พันล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 3.2) เป็นกลุ่มที่เป็นโอกาสทางการค้าของไทย

- **ร้อยละ 12.1 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่มีการนำเข้าขยายตัวสูง (>10%) แต่มีสัดส่วนการนำเข้าต่ำ (0-5 %) สินค้าที่สำคัญในกลุ่มนี้ เช่น ยางพารา (มูลค่าตลาด 4 พันล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 16.6) **เป็นกลุ่มที่เป็นโอกาสทางการค้าของไทยและมีส่วนแบ่งตลาดในเกณฑ์ที่ดี**

สรุป จากโครงสร้างการนำเข้าของเมืองเชียงใหม่สะท้อนอย่างชัดเจนว่าเป็นเมืองแห่งโอกาสทางการค้า เนื่องจากสินค้ามีการกระจายตัวดี และสินค้าส่วนมากอยู่ในทิศทางการขยายตัว

ด้าน Performance / โครงสร้างการนำเข้าสินค้าจากไทยและสินค้าศักยภาพในเมืองเชียงใหม่ ในภาพรวมแล้ว Performance การนำเข้าจากไทยขยายตัวได้ต่ำกว่าตลาดเล็กน้อย เนื่องจากสินค้าที่ขยายตัวสูงเป็นสินค้าที่ไทยมีส่วนแบ่งตลาดไม่มากนัก ด้านสินค้า **Rising star ของตลาดและจะเป็นโอกาสทางการค้าของไทย เช่น เครื่องจักร (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 11.2 มีมูลค่าตลาด 1.23 แสนล้าน USD) เชื้อเพลิง (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 17.3 มีมูลค่าตลาด 8.9 พันล้าน USD) ยางและผลิตภัณฑ์ (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 12.5 มีมูลค่าตลาด 4.1 พันล้าน USD) เครื่องหอม (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 23.3 มีมูลค่าตลาด 2.8 พันล้าน) และเครื่องดื่ม (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 18.1 มีมูลค่าตลาด 1.5 พันล้าน) เป็นต้น**

จากภาพรวมการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างความต้องการนำเข้าของ 3 มณฑล กับการส่งออกของไทยจะเห็นโครงสร้างสินค้าในแต่ละมณฑลที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน และเห็นถึงสินค้าศักยภาพหรือสินค้า Rising star ที่จะเป็นโอกาสทางการค้าของไทยในแต่ละมณฑล ซึ่งจะเพิ่มช่องทางเพิ่มการส่งออกและรายได้ให้กับผู้ประกอบการไทยอีกมาก

แต่มีสัดส่วนการนำเข้าสูง (>10%) สินค้าที่สำคัญในกลุ่มนี้ เช่น เครื่องจักร/เครื่องกล (มูลค่าตลาด 5.0 หมื่นล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 1.8) **การหดตัวของสินค้ากลุ่มนี้จะยังเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการนำเข้ารวมของตลาด**

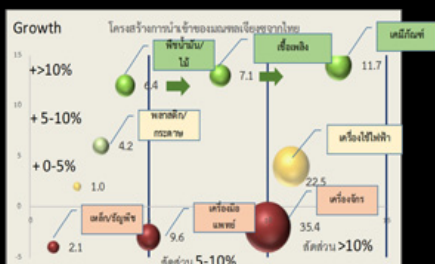
- **ร้อยละ 19.5 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่การนำเข้าขยายตัวสูง (> 10%) แต่มีสัดส่วนการนำเข้าต่ำ (0-5 %) เช่น เชื้อเพลิง และไม้ (มูลค่าตลาด 8.2 และ 4.5 พันล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 4.1 และ 1.8 ตามลำดับ) **เป็นกลุ่มที่เป็นโอกาสทางการค้าของไทย**

- **ร้อยละ 11.0 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่การนำเข้าขยายตัวต่ำ (0-5%) แต่มีสัดส่วนการนำเข้าสูง (>10%) เช่น อุปกรณ์ไฟฟ้า (มูลค่าตลาด 1.5 หมื่นล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 5.8) **เป็นกลุ่มที่เป็นโอกาสทางการค้าของไทยและไทยมีส่วนแบ่งตลาดในเกณฑ์ที่ดี**

- **ร้อยละ 10.5 ของส่วนแบ่งตลาด** เป็นกลุ่มสินค้าที่มีการนำเข้าขยายตัวสูง (> 10%) และมีสัดส่วนการนำเข้าสูง (>10%) เช่น เคมีภัณฑ์ (มีมูลค่าตลาด 1.7 หมื่นล้าน USD นำเข้าจากไทยร้อยละ 3.2) **เป็น Rising star ของตลาดและเป็นกลุ่มที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออกในตลาดโลกอยู่แล้ว ดังนั้นหากไทยสามารถเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดในมณฑลเจียงซูได้จะทำให้การส่งออกของไทยในมณฑลนี้ขยายตัวได้ดีขึ้น**

สรุป ในภาพรวมแล้วโครงสร้างการนำเข้าของมณฑลเจียงซูมีการกระจายของกลุ่มสินค้ามากกว่ามณฑลกวางตุ้ง ซึ่งจะเป็นปัจจัยเชิงบวกในด้านการกระจายความเสี่ยงและสินค้าที่ขับเคลื่อนการนำเข้าให้ขยายตัวมีหลากหลายชนิด อย่างไรก็ตาม มณฑลเจียงซูยังมีโอกาสและความเสี่ยงทางการค้าของไทย โดยในด้านความเสี่ยง คือ สินค้าส่วนมากของตลาดมีการนำเข้าหดตัว ขณะที่โอกาสทางการค้า คือ สินค้าที่ไทยมีศักยภาพการส่งออกเป็นกลุ่มที่มีความต้องการนำเข้าเพิ่มสูงขึ้น เช่น เคมีภัณฑ์ เป็นต้น

ด้าน Performance โครงสร้างการนำเข้าสินค้าจากไทยและสินค้าศักยภาพในมณฑลเจียงซู ในภาพรวมแล้ว Performance การนำเข้าจากไทยขยายตัวได้สูงกว่าตลาดเล็กน้อย ด้านสินค้าที่เป็น **Rising star และจะเป็นโอกาสทางการค้าของไทย เช่น เคมีภัณฑ์ (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 11.6 มีมูลค่าตลาด 1.7 หมื่นล้าน USD) เชื้อเพลิง (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 34.5 มีมูลค่าตลาด 8.2 พันล้าน USD) ที่ขนำมัน (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 19.6 มีมูลค่าตลาด 4.5 พันล้าน USD) ไม้และผลิตภัณฑ์ (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 11.3 มีมูลค่าตลาด 4.5 พันล้าน USD) ยานยนต์ (การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 12.7 มีมูลค่าตลาด 2.4 พันล้าน USD) เป็นต้น**

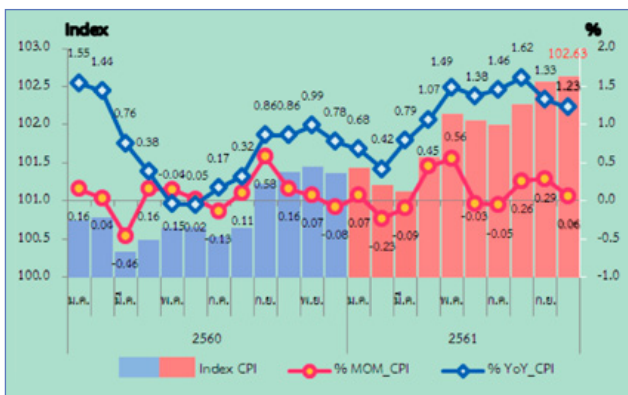

ภาพรวมเศรษฐกิจเดือนตุลาคม 2561

■ ภาพรวมดัชนีเศรษฐกิจการค้า ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในลักษณะชะลอตัวเป็นเดือนที่ 2 เข้าสู่กรอบคาดการณ์เงินเฟ้อเป็นเดือนที่ 8 โดยมีปัจจัยสำคัญจากการเพิ่มขึ้นของราคาพลังงาน และการผันผวนของราคาสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมบางชนิด ทำให้เงินเฟ้อที่ผ่านมามีเพิ่มขึ้นแบบค่อยเป็นค่อยไป สอดคล้องกับเครื่องชี้วัดต่างๆ ทั้งการบริโภคและการใช้จ่าย การจัดเก็บรายได้ ในขณะที่ความเชื่อมั่นด้านการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าปรับตัวดีขึ้น เป็นสัญญาณบ่งชี้ว่าการเคลื่อนไหวของเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับเสถียรภาพ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปโดยเฉลี่ยจะเคลื่อนไหวในกรอบคาดการณ์ของกระทรวงพาณิชย์ที่ร้อยละ 0.8 - 1.6

ดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญ

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปและพื้นฐาน เดือนตุลาคม 2561

ดัชนีราคาผู้บริโภค (เงินเฟ้อทั่วไป) เดือนตุลาคม 2561 เท่ากับ 102.63 เทียบกับเดือนเดียวกันของปี 2560 เพิ่มขึ้นในลักษณะชะลอตัวร้อยละ 1.23 (YoY) ต่อเนื่องจากร้อยละ 1.33 ในเดือนก่อน และเป็น การขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 16 ติดต่อกัน โดยมีสาเหตุสำคัญจากราคาในหมวดพลังงานที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 23 ร้อยละ 8.11 หมวดอาหารสำเร็จรูป และหมวดเคสสถาน ในขณะที่ราคาในหมวดอาหารสด ลดลงร้อยละ -1.48 ตามการเพิ่มขึ้นของผลผลิต ซึ่งเมื่อหักอาหารสด และพลังงานออกแล้ว เงินเฟ้อพื้นฐานขยายตัวร้อยละ 0.75

- เมื่อเทียบกับเดือนกันยายน 2561 เงินเฟ้อทั่วไปสูงขึ้นร้อยละ 0.06 (MoM)

- เฉลี่ย 10 เดือน (ม.ค.-ต.ค.) ปี 2561 เงินเฟ้อทั่วไปสูงขึ้นร้อยละ 1.15 (AoA)

และเงินเฟ้อพื้นฐานสูงขึ้นร้อยละ 0.72 (AoA)

ปัจจัยสำคัญของการชะลอตัวของเงินเฟ้อในเดือนนี้ มาจาก 3 ปัจจัยหลักๆ ได้แก่

1. ปัจจัยเร่ง มาจากราคาพลังงานที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง โดย Contribution to percent change (CPC) ของหมวดพลังงานสูงถึง 0.93 ตามการสูงขึ้นของราคาน้ำมันดิบดูไบที่ปรับตัวสูงขึ้นถึงร้อยละ 45.9 (YoY) ซึ่งเมื่อหักพลังงานออก จะทำให้เงินเฟ้อเดือนนี้เหลือร้อยละ 0.30 (เทียบกับเดือนกันยายน 2561 ที่ร้อยละ 0.40)

(ในเงินเฟ้อร้อยละ 1.23 เป็นพลังงาน 0.93 หักพลังงานแล้วเหลือ 0.30 เป็นเงินเฟ้อจากด้านอื่นๆ ที่มีใช้พลังงาน)

2. ปัจจัยทอน มาจาก

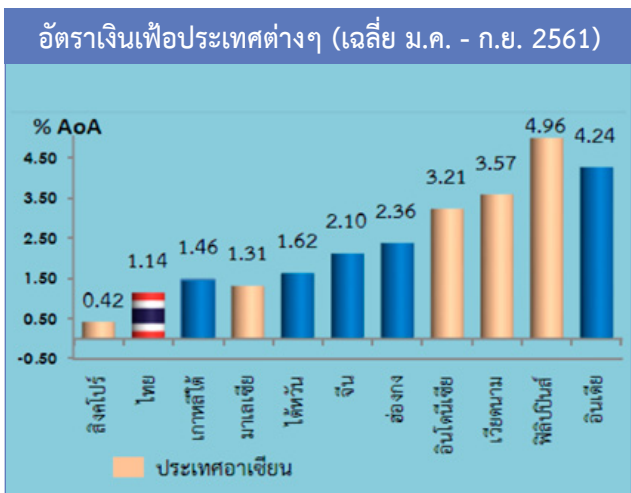
- ผลผลิตของกลุ่มอาหารสดที่เพิ่มขึ้น ทำให้ราคาหดตัวร้อยละ -1.48 โดยเฉพาะผักสดและผลไม้ที่ออกสู่ตลาดมากกว่าปกติ เนื่องจากสภาพอากาศเหมาะสม ส่งผลให้ราคาผักสดและผลไม้ลดลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 6 สอดคล้องกับดัชนีราคาสินค้าเกษตรกรรมที่ลดลงร้อยละ -1.56*

- ผลจากราคาในหมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์เริ่มหมดลง โดยในเดือนนี้เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.41 ซึ่งในเดือนต่อไปน่าจะลดลงมากขึ้น (หากไม่มีการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิต)

- อุปสงค์ชะลอตัวลงเล็กน้อย จากมูลค่า VAT ชะลอตัวจากร้อยละ 1.7 ในเดือน ส.ค. เหลือร้อยละ 0.8 ในเดือน ก.ย. อย่างไรก็ตาม รายได้เกษตรกรมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น จากหดตัวร้อยละ -4.8 ในเดือน ก.ย. เป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2* ในเดือนนี้

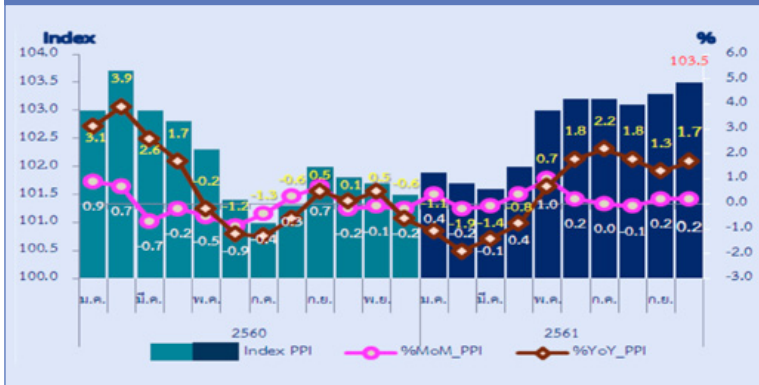
เมื่อเทียบกับ CPI ของประเทศต่างๆ เฉลี่ย 9 เดือน (ม.ค. - ก.ย. 61) เท่ากับ 1.14) พบว่า CPI ของไทยยังอยู่ในระดับต่ำเป็นลำดับ 2 รองจากสิงคโปร์ (0.42) เทียบกับกลุ่มอาเซียน ได้แก่ มาเลเซีย (1.31) อินโดนีเซีย (3.21) เวียดนาม (3.57) ฟิลิปปินส์ (4.96) และกลุ่มอื่นๆ เช่น อินเดีย (4.24) ฮองกง (2.36) จีน (2.10) ไต้หวัน (1.62) และเกาหลีใต้ (1.46)

อัตราเงินเฟ้อเดือน ตุลาคม 2561			
ดัชนี = 102.63	%YOY	%MOM	%AOA
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (Headline Inflation)	1.23	0.06	1.15
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (Core Inflation)	0.75	0.04	0.72

* ประมาณการจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ดัชนีราคาผู้ผลิต

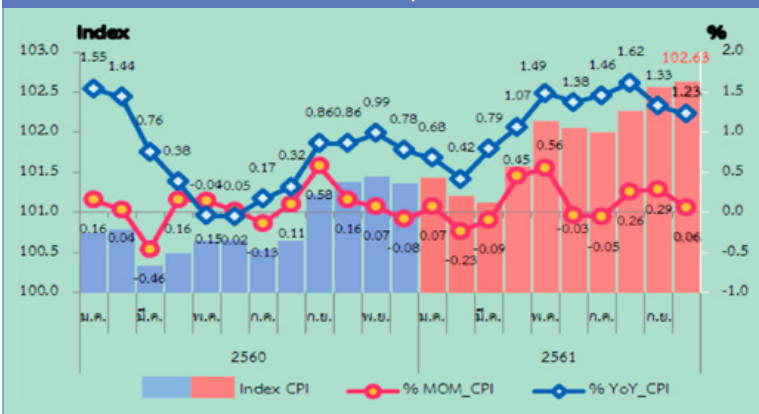
ดัชนีราคาผู้ผลิต (PPI) เดือนตุลาคม 2561 เท่ากับ 103.5 สูงขึ้นร้อยละ 1.7 (YoY) จากร้อยละ 1.3 ในเดือนก่อนหน้า ขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 6 โดยมีสาเหตุสำคัญ ดังนี้

หมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สูงขึ้นร้อยละ 1.5 ตามราคาสินค้าสำคัญ เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์อาหาร (เนื้อสุกร ข้าวสาร ปลาข้าวไร้ข้าว ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เครื่องปรุงรส) จากราคาวัตถุดิบที่ปรับสูงขึ้น กลุ่มน้ำมันเชื้อเพลิง จากปริมาณการผลิตที่ลดลงของประเทศผู้ผลิตน้ำมัน กลุ่มสินค้าเคมีภัณฑ์ ตามราคาน้ำมันซึ่งเป็นสินค้าเกี่ยวเนื่อง กลุ่มเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก ตามต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น และกลุ่มเครื่องจักร

หมวดผลิตภัณฑ์จากเหมือง สูงขึ้นร้อยละ 13.9 สูงขึ้นตามราคาน้ำมันปิโตรเลียมดิบ และก๊าซธรรมชาติ ตามภาวะตลาดโลก

หมวดผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม ลดลงร้อยละ -0.1 ลดลงเป็นเดือนที่ 2 แต่เป็นลักษณะการติดลบที่น้อยลง ตามการลดลงของราคาสินค้าสำคัญ อาทิ ผลปาล์มสด มะพร้าวผล ยางพารา พืชผัก ปลาและสัตว์น้ำ ขณะที่ข้าวเปลือก มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และกลุ่มผลไม้มีราคาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนกันยายน 2561 สูงขึ้นร้อยละ 0.2 (MoM) เฉลี่ย 10 เดือน (ม.ค.-ต.ค.) สูงขึ้นร้อยละ 0.5 (AoA)

ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง

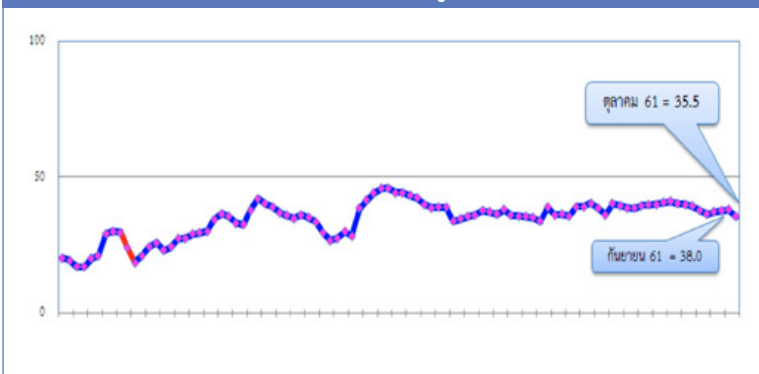
ดัชนีราคาราคาวัสดุก่อสร้าง (CMI) เดือนตุลาคม 2561 เท่ากับ 108.1 เทียบกับเดือนเดียวกันปี 2560 สูงขึ้นร้อยละ 1.2 (YoY) ต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 16 จากการสูงขึ้นของ

หมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก สูงขึ้นร้อยละ 2.0 ชะลอตัวจากเดือนที่แล้วที่ร้อยละ 2.7 (เหล็กเส้นกลมผิวเรียบ-ผิวข้อยย เหล็กฉาก เหล็กตัว I เหล็กตัว H เหล็กทรงน้ำ ลวดเหล็กเสริมคอนกรีตอัดแรง ลวดผูกเหล็ก ท่อเหล็กเคลือบสังกะสี) จากปริมาณเหล็กเหลือสะสมจากเดือนที่แล้วและปริมาณการจำหน่ายเหล็กที่ลดลงในช่วงฤดูฝน

หมวดผลิตภัณฑ์คอนกรีต สูงขึ้นร้อยละ 0.8 (เสาเข็ม คอนกรีตอัดแรง พื้นคอนกรีตสำเร็จรูปอัดแรง คอนกรีตผสมเสร็จ คอนกรีตหยาบ ซีเมนต์คอนกรีต)

หมวดซีเมนต์ สูงขึ้นร้อยละ 1.3 (ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ ปูนซีเมนต์ผสม ปูนซีเมนต์ขาว) เมื่อเทียบกับเดือนกันยายน 2561 ลดลงร้อยละ 0.7 (MoM) เฉลี่ย 10 เดือน (ม.ค.-ต.ค.) ปี 2561 สูงขึ้นร้อยละ 3.0 (AoA)

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) เดือนตุลาคม 2561 ปรับลดลงจากเดือนกันยายน 2561 ที่ระดับ 38.0 มาอยู่ที่ระดับ 35.5 ขณะที่ความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าอุปโภค-บริโภคในปัจจุบัน สูงเกินระดับ 50 มาตั้งแต่ต้นปี

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคในปัจจุบัน ในเดือนนี้ลดลงมาอยู่ที่ระดับ 26.5 จากเดือนก่อนหน้าที่ระดับ 30.9 โดยผู้บริโภคมีความคิดเห็นต่อภาวะเศรษฐกิจและการหางานทำในปัจจุบันลดลง

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคในอนาคต ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ 41.5 จากเดือนก่อนหน้าที่ระดับ 42.7 โดยภาวะเศรษฐกิจ และการหางานทำอีก 3 เดือนข้างหน้า ปรับตัวลดลงระดับความเชื่อมั่นด้านการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าอุปโภค-บริโภคที่จำเป็นต่อการครองชีพในเดือนนี้ เทียบกับเดือนที่ผ่านมา ปรับตัวดีขึ้นจากเดือนก่อนหน้าที่ระดับ 53.0 มาอยู่ที่ 54.5 สูงกว่าระดับ 50 ต่อเนื่องมาตั้งแต่ต้นปี

แนวโน้มเงินเฟ้อ

เงินเฟ้อในช่วงที่ผ่านมาเคลื่อนไหวอยู่ในกรอบคาดการณ์ของกระทรวงพาณิชย์ และได้รับอิทธิพลสำคัญจากการเพิ่มขึ้นของทั้งความต้องการและราคาพลังงาน โดยราคาพลังงานมีแนวโน้มผันผวนแต่น่าจะเคลื่อนไหวในกรอบที่จำกัด ในขณะที่ค่าเงินบาทมีโอกาสอ่อนค่าตามแนวโน้มค่าเงินในภูมิภาคและการปรับอัตราดอกเบี้ยของประเทศสำคัญ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อดุลการชำระเงินสำหรับราคาสินค้าเกษตรแม้ยังคงลดลง แต่มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจสำคัญที่ราคาปรับตัวดีขึ้นจากปีก่อนและกำลังจะเข้าสู่ฤดูการเก็บเกี่ยวในช่วงที่เหลือของปี (ข้าว มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) ส่งผลดีต่อรายได้และกำลังซื้อของเกษตรกร คาดว่าเงินเฟ้อในระยะต่อไปจะเพิ่มขึ้นแบบค่อยเป็นค่อยไป และเคลื่อนไหวในกรอบคาดการณ์ของกระทรวงพาณิชย์ที่ร้อยละ 0.8-1.6 และอยู่ในกรอบเป้าหมายนโยบายการเงินระยะปานกลางที่รัฐบาลกำหนดไว้ที่ร้อยละ 2.5±1.5 ได้

การค้าระหว่างประเทศของไทย : กันยายน 2561

ส่งออก

การส่งออกของไทยในเดือนกันยายน 2561 หดตัวที่ร้อยละ 5.2 หรือคิดเป็นมูลค่า 20,670 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การส่งออกไปตลาดหลัก ได้แก่ สหภาพยุโรป (15) สหรัฐฯ และญี่ปุ่น และตลาด CLMV ยังคงขยายตัวดี การส่งออกสินค้ากลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร หดตัวที่ร้อยละ 0.6 สินค้าที่ขยายตัวได้ดี ได้แก่ ข้าว ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เครื่องดื่ม และผัก ผลไม้สดแช่แข็ง กระจกและแปรรูป ขณะที่การส่งออกสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรม หดตัวร้อยละ 6.7 สินค้าที่ขยายตัวได้ดี ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ และเหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ การส่งออกในช่วงที่เหลือของปี 2561 มีแนวโน้มเผชิญความท้าทายจากความผันผวนและปัจจัยเสี่ยงภายนอกประเทศ อาทิ การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ความไม่แน่นอนของนโยบายการค้า และประเด็นสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ที่ยังมีความชัดเจนและอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นทางการค้าและการลงทุน อย่างไรก็ตาม ประเมินว่าการส่งออกในปี 2561 จะสามารถขยายตัวได้ที่ร้อยละ 8 ตามเป้าหมายของกระทรวงพาณิชย์ และผู้ประกอบการส่งออกส่วนใหญ่ยังเชื่อมั่นว่าการส่งออกมีแนวโน้มเติบโต สะท้อนจากโอกาสในการเร่งส่งออกสินค้าที่มีศักยภาพเพื่อทดแทนสินค้าที่ได้รับผลกระทบจากสงครามการค้า และการกระจายความเสี่ยงการส่งออกไปยังตลาดใหม่

การส่งออกไปตลาดหลัก และตลาด CLMV ยังคงขยายตัวได้ดีที่ร้อยละ 1.7 และ 17.5 แม้ว่าการส่งออกไปตลาดสำคัญอื่นๆ ปรับตัวลดลง โดย ตลาดหลัก ได้แก่ สหภาพยุโรป (15) สหรัฐฯ และญี่ปุ่น การส่งออกขยายตัวร้อยละ 3.9 1.2 และ 0.2 ตามลำดับ ขณะที่ ตลาดศักยภาพสูง หดตัวร้อยละ 1.2 ซึ่งการส่งออกไปตลาดจีนและเอเชียใต้หดตัวร้อยละ 14.1 และ 3.7 ตามลำดับ และ ตลาดศักยภาพระดับรองหดตัวที่ร้อยละ 6.9 โดยการส่งออกไปทวีปออสเตรเลีย กลุ่มประเทศ CIS และตะวันออกกลางหดตัวร้อยละ 19.3 19.9 และ 0.5 ตามลำดับ

ในภาพรวม กระทรวงพาณิชย์ประเมินว่าการส่งออกในปี 2561 จะขยายตัวได้ตามเป้าหมายที่ ร้อยละ 8 แม้จะมีปัจจัยเสี่ยงภายนอกอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม พื้นฐานของเศรษฐกิจไทยที่แข็งแกร่ง สินค้าส่งออกของไทยที่มีความหลากหลายและความสามารถในการแข่งขันในระดับสูง จะช่วยสนับสนุนโอกาสในการเร่งผลักดันการส่งออกท่ามกลางความท้าทายในระยะสั้น-กลางที่ไทยต้องเผชิญ โดยผู้ประกอบการส่งออกส่วนใหญ่ยังเชื่อมั่นว่าการส่งออกมีแนวโน้มเติบโต สะท้อนจากดัชนีคาดการณ์ภาวะธุรกิจส่งออก และดัชนีคาดการณ์ความสามารถในการแข่งขัน ไตรมาส 4/2561 เท่ากับ 64.8 และ 61.4 ตามลำดับ ซึ่งยิ่งสูงกว่าระดับ 50 ทั้งนี้ คาดว่าการส่งออกในเดือนตุลาคม 2561 จะปรับตัวดีขึ้นจากเดือนกันยายน วัดจากดัชนีมูลค่าการส่งออก และดัชนีมูลค่าคำสั่งซื้อใหม่ที่ปรับตัวสูงขึ้นอยู่ที่ 53.7 และ 53.6 ตามลำดับ

แม้ว่า ความไม่แน่นอนของนโยบายการค้าอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นทางการค้าและการลงทุนในระยะสั้น การเติบโตของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ดี จะเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการส่งออกในช่วงที่เหลือของปี 2561 อีกทั้งศักยภาพในการส่งออกของไทยและการกระจายตัวสู่ตลาดส่งออกใหม่ จะช่วยลดทอนความเสี่ยง และสนับสนุนให้การส่งออกไทยขยายตัวได้ตามเป้าหมาย ในประเด็นความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ผู้ส่งออกควรทำประกันความเสี่ยงอยู่เป็นระยะเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินบาทและรักษารายได้การส่งออกในรูปเงินบาทให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

การนำเข้า

เดือนกันยายน 2561 มีมูลค่า 20,213 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 9.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการขยายตัวของน้ำมันดิบ (+68.5%) เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (+10.2%) เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ (+43.7%) และเคมีภัณฑ์ (+9.0%) ขณะที่เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ (-1.0%) เหล่งนำเข้าสำคัญของไทย 5 อันดับแรก ได้แก่ จีน (+8.7%) ญี่ปุ่น (+2.2%) สหรัฐอเมริกา (+2.6%) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (86.0%) และ มาเลเซีย (+9.9%)

การค้าระหว่างประเทศของไทย

	กันยายน 2561		ม.ค. - ก.ย. 2561	
	มูลค่าล้านเหรียญ	(%YoY)	มูลค่าล้านเหรียญ	(%YoY)
ส่งออก	20,670	-5.2	189,730	8.1
นำเข้า	20,213	9.9	186,892	15.2
ดุลการค้า	487		2,839	

สินค้าและตลาดส่งออก 5 อันดับแรก เดือน ก.ย. 2561

สินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ (%YoY)	สัดส่วน (%)	ประเทศ	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ (%YoY)	สัดส่วน (%)
เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	1,776	4.5	8.6	จีน	2,175	-14.1	10.51
อัญมณีและเครื่องประดับ	1,288	-42.3	6.2	ญี่ปุ่น	1,932	0.2	9.33
ผลิตภัณฑ์ยาง	868	-2.4	4.2	ฮ่องกง	1,456	-7.0	7.03
เม็ดพลาสติก	829	14.0	4.0	เวียดนาม	1,153	6.5	5.57

สินค้าและแหล่งนำเข้า 5 อันดับแรก เดือน ก.ย. 2561

สินค้า	มูลค่า (ล้านUSD)	Δ (%YoY)	สัดส่วน (%)	ประเทศ	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ (%YoY)	สัดส่วน (%)
เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	1,708	10.2	8.5	ญี่ปุ่น	2,764	2.2	13.7
เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	1,622	-1.0	8.0	สหรัฐอเมริกา	1,290	2.6	6.4
เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ	1,426	43.7	7.1	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	1,042	86.0	5.2
เคมีภัณฑ์	1,315	9.0	6.5	มาเลเซีย	886	9.9	4.4

ดัชนีราคาส่งออก-นำเข้า

ดัชนีราคา	การเปลี่ยนแปลง (%MoM)			การเปลี่ยนแปลง (%YoY)	
	ก.ค. 61	ส.ค. 61	ก.ย. 61	ก.ย. 61	ม.ค. - ก.ย. 61
ส่งออก	-0.3	0.0	0.2	2.4	4.1
นำเข้า	-0.5	0.1	0.5	5.6	6.6

ดุลการค้า

เดือนกันยายน 2561 เกิดดุลการค้ามูลค่า 487 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ภาพรวมดุลการค้า 2561 (ม.ค.-ก.ย.) เกิดดุลการค้ามูลค่า 2,839 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

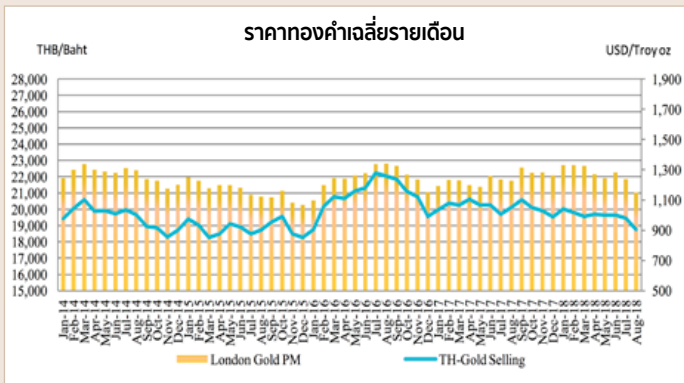
ราคาสินค้าส่งออก-นำเข้า

ดัชนีราคาสินค้าส่งออกเดือนกันยายน 2561 อยู่ที่ 100.8 (ปี2555=100) สูงขึ้นร้อยละ 2.4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาส่งออกหมวดสินค้าเกษตรกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 หมวดสินค้าอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 และหมวดสินค้าแร่และเชื้อเพลิง เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.9 ขณะที่หมวดสินค้าอุตสาหกรรม การเกษตร หดตัวร้อยละ 2.7

ดัชนีราคาสินค้านำเข้าเดือนกันยายน 2561 อยู่ที่ 93.8 (ปี 2555=100) ขยายตัวร้อยละ 5.6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคานำเข้าหมวดสินค้าเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นร้อยละ +34.0 หมวดสินค้าทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ +1.2 สินค้าสิ้นค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นร้อยละ +2.0 หมวดสินค้าอุปโภคบริโภค เพิ่มขึ้นร้อยละ +0.4 และหมวดยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง เพิ่มขึ้นร้อยละ +1.2

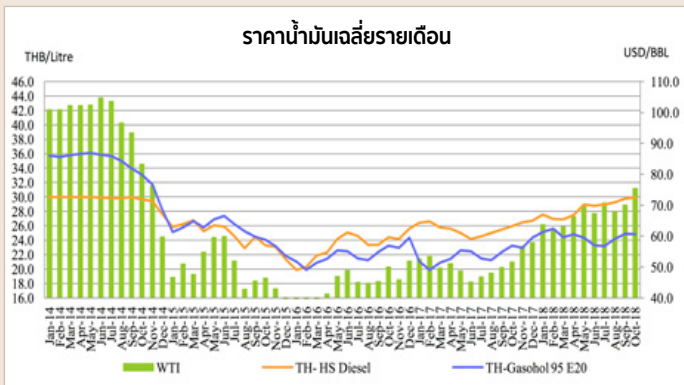
สถานการณ์ราคาทองคำ ราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน และราคาสินค้าเกษตร

กันยายน 2561

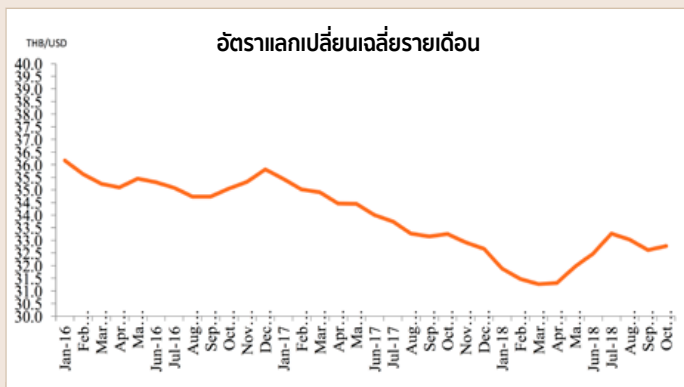
ราคาทองคำ

ราคาทองคำเดือนตุลาคมเฉลี่ยอยู่ที่ 18,663.9 บาท เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ที่เป็นระดับต่ำสุดในรอบ 33 เดือน ด้านราคาทองคำในตลาดโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า อยู่ที่ 1,215.4 ดอลลาร์ สรอ. ต่อ ทROYออนซ์ ส่วนค่าเฉลี่ย 10 เดือนแรกของปี อยู่ที่ 1,258.6 ดอลลาร์ สรอ. ต่อ ทROYออนซ์ โดยการกลับมาเป็นบวกของราคาทองคำเนื่องจากราคามีการปรับลดอย่างต่อเนื่องทำให้มีการคาดการณ์ว่าราคาน่าจะอยู่ระดับต่ำสุดแล้ว และเริ่มมีการซื้อสะสมเพื่อรอการขึ้นราคาใหม่หรือราคาเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ประกอบกับความเสี่ยงของเศรษฐกิจโลกปรับตัวสูงขึ้นจากผลกระทบของสงครามทางการค้า ทำให้มีความต้องการถือสินทรัพย์ปลอดภัยมากขึ้น ส่วนราคาทองคำในโลปี 2561 ในช่วงที่เหลือของปีมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย โดยคาดว่าเฉลี่ยเคลื่อนไหวในกรอบแคบ ๆ เฉลี่ยที่ 1,200 - 1,300 ดอลลาร์ สรอ. ต่อ ทROYออนซ์

ราคาน้ำมัน

ราคาน้ำมันดิบเดือนตุลาคมเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า โดยราคาน้ำมันดิบ WTI เฉลี่ยอยู่ที่ 75.4 ดอลลาร์ สรอ. ต่อ บาร์เรล เป็นระดับสูงสุดในรอบ 47 เดือน เนื่องจากนักลงทุนกังวลผลกระทบจากการที่สหรัฐฯ คว้าบาตรอาหารน่าจะส่งให้ปริมาณน้ำมันดิบในตลาดโลกลดลงมากกว่าที่คาดการณ์ อย่างไรก็ตามสถานการณ์ล่าสุด ณ วันที่ 5 พ.ย. 2561 ราคาน้ำมันดิบปรับตัวลดลงอย่างรวดเร็วมาอยู่ที่ 63 ดอลลาร์ สรอ. ต่อ บาร์เรล สะท้อนถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจะอยู่ในวงจำกัดเท่านั้น ทั้งนี้คาดว่าราคาน้ำมันดิบ (Dubai) ในช่วงที่เหลือของปี 2561 คาดการณ์ว่าจะอยู่ที่ระดับ 65.0 - 75.0 ดอลลาร์ สรอ. ต่อ บาร์เรล

อัตราแลกเปลี่ยน

ค่าเงินบาทเดือนกันยายนเฉลี่ยอยู่ที่ 32.77 บาท ต่อ ดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าเล็กน้อยหรือร้อยละ 0.5 จากเดือนก่อนหน้า เนื่องจากดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าหลังจากธนาคารกลางสหรัฐฯ ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยต่อเนื่อง และยังคงส่งสัญญาณจะมีการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยในช่วงที่เหลือของปีนี้รวมถึงในปีหน้าอีกด้วย ขณะที่ 10 เดือนแรกของปี 2561 ค่าเงินเฉลี่ยอยู่ที่ 32.21 ส่วนในช่วงที่เหลือของปีมีแนวโน้มเคลื่อนไหวอยู่ที่ 31.5 - 33.5 บาท ต่อ ดอลลาร์ สรอ. แต่มีความเสี่ยงจะมีความผันผวนเนื่องจากความกังวลวิกฤติการเงินในประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศเพิ่มขึ้น ทั้ง ตุรกี เวเนซุเอลา และอาร์เจนตินา รวมทั้งความไม่แน่นอนของการเมืองภายในประเทศสหรัฐฯ ซึ่งจะมีการเลือกตั้งในช่วงกลางเดือน พ.ย. 2561 อีกด้วย

ข้าว

ราคาขายส่งเฉลี่ยข้าวขาว 5% (ใหม่) เดือนตุลาคม 2561 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนกันยายน 2561 จากราคา 1,175.00 บาท/100 กิโลกรัม เป็น 1,182.62 บาท/100 กิโลกรัม ในขณะที่ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 (ใหม่) มีราคาขายส่งเฉลี่ยทรงตัวที่ 3,315.00 บาท/100 กิโลกรัม ราคาข้าวในตลาดเพิ่มขึ้นเนื่องจากการซื้อขายข้าวต่างประเทศยังมีการสั่งซื้ออย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มทรงตัวเป็นผลจากผลผลิตข้าวฤดูกาลใหม่เริ่มออกสู่ตลาดอีกครั้ง

ยางพารา

ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 และราคายางแท่ง STR 20 (ราคาเฉลี่ย ณ ท่าเรือกรุงเทพฯ และท่าเรือสงขลา) เดือนตุลาคม 2561 เฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 46.87 บาท และ 44.08 บาท ตามลำดับ โดยราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 และราคายางแท่ง STR 20 ลดลงจากเดือนกันยายน 2561 คิดเป็นร้อยละ 0.55 และ 0.83 ราคายางปรับตัวลดลงได้รับปัจจัยกดดันจากนักลงทุนมีความกังวลจากสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมืองในประเทศเศรษฐกิจหลักและธนาคารกลางสหรัฐฯ ส่งสัญญาณปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย

ราคาสินค้ารายเดือน

สินค้า	เดือน	ก.ย.-61	ต.ค.-61	%Δ (MOM)	ต.ค.-60	ต.ค.-61	%Δ (YOY)
ข้าว : (Baht/100Kg)							
ข้าวขาว 5% (ใหม่)		1,175.00	1,182.62	0.65	1,155.53	1,182.62	2.34
ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2		3,315.00	3,315.00	0.00	2,856.05	3,315.00	16.07
ยางพารา : (Baht/Kg)							
แผ่นรมควัน ชั้น3 (f.o.b)		47.13	46.87	-0.55	55.49	48.87	-11.93
ยางแท่ง STR20 (f.o.b)		44.45	44.08	-0.83	49.18	44.08	-10.36
ทองคำ							
ลอนดอน PM (USD/Troy oz.)		1,198.5	1,215.4	1.4	1,279.5	1,215.4	-5.0
ไทย (THB/Baht)		18,457.5	18,663.9	1.1	20,088.6	18,663.9	-7.1
น้ำมันดิบ : (USD/BBL)							
WTI		70.1	75.4	7.6	51.6	75.4	46.1
อัตราแลกเปลี่ยน							
THB/USD		32.6	32.8	0.5	33.3	32.8	-1.5

วันโลกแตกที่ เวเนซุเอลา

■ สำนักข่าว AFP รายงานว่า คลื่นอพยพของคนเวเนซุเอลาได้หลั่งไหลไปยังประเทศเปรู และบราซิลเป็นจำนวนมาก หลังต้องเผชิญ**ปัญหาอภิมหาเงินเฟ้อ** หรือเรียกอย่างเป็นทางการว่าภาวะเงินเฟ้อรุนแรง (Hyperinflation) ส่งผลให้ค่าครองชีพสูงมาก เพราะสินค้าต่างๆ ในประเทศราคาพุ่งสูงขึ้นอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน เช่น กระดาษชำระม้วนละ 2.6 ล้านโบลิวาร์ (ประมาณ 340 บาท) ล่าสุดอัตราเงินเฟ้อในเวเนซุเอลาทะยานเกิน 100,000 เปอร์เซ็นต์แล้ว (Cr. www.sanook.com/money/592187/)

ที่ผ่านมารัฐบาลเวเนซุเอลา ได้ตัดสินใจแก้วิกฤติทางเศรษฐกิจครั้งนี้ ด้วยการเปลี่ยนสกุลเงินจากเดิม Bolivar (โบลิวาร์) เป็นสกุลเงินใหม่เรียกว่า “Sovereign Bolivar” พร้อมเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำของประเทศขึ้นอีก 3,000 เปอร์เซ็นต์ เพื่อให้ประชาชนมีเงินเพียงพอในการดำรงชีพ อย่างไรก็ตาม กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) คาดว่าอัตราเงินเฟ้อในเวเนซุเอลาจะยังคงรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการแก้ปัญหาของรัฐบาลดังกล่าวมานั้นจะไม่ช่วยให้สถานการณ์ของประเทศดีขึ้น โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อของเวเนซุเอลาจะพุ่งแตะ 1 ล้านเปอร์เซ็นต์ในสิ้นปี 2018

สถานการณ์เงินเฟ้อรุนแรง (Hyperinflation) ที่เวเนซุเอลากำลังประสบอยู่ ส่งผลให้มูลค่าของเงินไม่มีเสถียรภาพ ประชาชนส่วนใหญ่ต้องอพยพไปยังประเทศเพื่อนบ้าน สาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อสถานการณ์ดังกล่าวคือ**นโยบายประชานิยมของรัฐบาลที่แทรกแซงกลไกตลาด** (เมื่อควบคุมราคามากไป ธุรกิจก็ไม่กำไร ก็เลิกผลิต) ธุรกิจต่างชาติ และระบบเศรษฐกิจของประเทศแบบสังคมนิยมตกขอบ โดยเฉพาะด้านการผลิต (Cr. นางสาวศินี ใหญ่สว่าง) หรือ **Supply side** ที่พึ่งพิงอุตสาหกรรมน้ำมันมากไป ส่งผลให้เวเนซุเอลาแทบไม่มีกระบวนการการผลิตในอุตสาหกรรมอื่นนอกเหนือจากอุตสาหกรรมน้ำมัน แหล่งรายได้หลักของประเทศคือรายได้จากการผลิตและส่งออกน้ำมัน (95% ของรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ) และรายได้ดังกล่าวถูกนำมาแจกจ่ายแก่ประชาชนในรูปของการชดเชยและควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีการจำหน่ายภายในประเทศ ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่พึ่งพิงการนำเข้าจากต่างประเทศ (เนื่องจากมีการผลิตนอกสาขาน้ำมันน้อย) เมื่อราคาน้ำมันโลกมีการปรับตัวต่ำลง รายได้ของประเทศครึ่งหนึ่งจึงลดลงตามไปด้วย นอกเหนือจากนโยบายประชานิยมแล้ว เวเนซุเอลายังประสบปัญหาจากการถูก sanction โดยสหรัฐอเมริกา ทำให้การส่งออกเป็นไปได้อย่างยาก ถึงแม้ว่าเวเนซุเอลาจะเป็นประเทศที่มีปริมาณน้ำมันสำรองมากที่สุดในโลกก็ตาม การแก้ปัญหาด้วยการเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำ 3,000 เปอร์เซ็นต์ (จากเดิมที่เคยขึ้นค่าแรงขั้นต่ำบ่อยมากอยู่แล้ว) เนื่องจากในสถานการณ์เงินเฟ้อรุนแรงนั้น ถึงแม้ว่าค่าแรงจะมีการเพิ่มขึ้น แต่ราคาของสินค้าอุปโภคบริโภคที่ส่วนใหญ่นำเข้า ก็ปรับตัวสูงขึ้นมากด้วยเช่นกัน ทำให้ประชาชนสุดท้ายจะทนรับไหวจากคามไม่มีเสถียรภาพทางการเงิน ที่มูลค่าของเงินมีการเฟ้ออย่างรวดเร็ว ทางแก้ปัญหาที่อาจจะเป็นไปได้มากที่สุด คือการยกเลิกหน่วยเงิน Bolivar ในปัจจุบัน ซึ่งแม้จะบรรเทาปัญหาเงินเฟ้อ แต่ปัญหา

ด้านความเป็นอยู่ของประชาชนก็ยังคงอยู่ต่อไป เวเนซุเอลาจึงจำเป็นต้องฟื้นฟูการผลิตภายในประเทศของตัวเองควบคู่ไปด้วย เพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้า (Cr. นางสาวศินี ใหญ่สว่าง)

การล่มสลายของเศรษฐกิจเวเนซุเอลา นับเป็นบทเรียนราคาแพงสำหรับผู้คนที่ชอบใช้นโยบาย “ประชานิยม” ในส่วนของประเทศไทย ถึงแม้ที่ผ่านมาจะมีการใช้นโยบายประชานิยมเป็นบางช่วงเวลา แต่**โอกาสที่ไทยจะประสบปัญหาเรื่องเงินเฟ้อรุนแรงเช่นเดียวกับเวเนซุเอลามีค่อนข้างต่ำ** เนื่องจากระบบเศรษฐกิจของไทยยังเน้นอุตสาหกรรมด้านการผลิต ทั้งในภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรม ระบบเศรษฐกิจจึงยังคงค่อนข้างสมดุลทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน นอกจากนี้ไทยยังมีภาคเกษตรที่ค่อนข้างเข้มแข็ง ทำให้ไทยไม่ต้องพึ่งพิงการนำเข้าอาหาร และภาคเกษตรยังเป็นที่ยอมรับแรงงานที่ออกจากภาค

อุตสาหกรรมได้ระดับหนึ่ง ดังจะเห็นได้ว่าแรงงานในภาคอุตสาหกรรมมักจะลางานไปเพาะปลูก/เก็บเกี่ยวเมื่อฤดูกาลมาถึง และเมื่อถึงคราวถูกเลิกจ้างก็ยังสามารถกลับไปทำงานในไร่นาของตนเองได้โดยไม่ต้องย้ายถิ่นฐานไปหารายได้ในต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ระบบรัฐสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย น่าจะเป็นทางออกที่ยั่งยืนกว่าและไม่ทำลายระบบเศรษฐกิจ ซึ่งในส่วนของไทย อยู่ระหว่างจัดทำร่าง **พ.ร.บ.พระราชบัญญัติการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม** โดยสนับสนุนโครงการให้บริการทางสังคม ผ่านหน่วยงาน มูลนิธิ และองค์กรสาธารณประโยชน์ ซึ่งจะช่วยให้ไทยสามารถลดการใช้งบประมาณไปกับนโยบายประชานิยมแบบหว่านแห แต่จะทำให้งบประมาณภาครัฐถูกนำไปใช้อย่างได้ตรงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยลดความเหลื่อมล้ำอย่างเป็นรูปธรรม

ภาพประกอบ : AFP, www.elpais.com

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

☎ 02-507-7895 | www.tpsoc.moc.go.th

ได้ที่ชั้น
13 สนค.